Французова К.С. Переклад корпоративної лексики та фразеології у спеціальному (корпоративному) дискурсі / К.С. Французова // Актуальні проблеми перекладознавства та методики навчання перекладу : матеріали V Всеукр. наук. конф., 10-11 квіт. 2009 р. : тези доповідей. – Х. : НТМТ, 2009. – С. 114–115.

ПЕРЕКЛАД КОРПОРАТИВНОЇ ЛЕКСИКИ ТА ФРАЗЕОЛОГІЇ У СПЕЦІАЛЬНОМУ (КОРПОРАТИВНОМУ) ДИСКУРСІ

Французова К. С. (Херсон)

У наш час спостерігаємо підвищений інтерес до перекладу корпоративних лексичних та фразеологічних одиниць (далі ЛО та ФО). Актуальність проблеми перекладу таких одиниць можна пояснити: 1) відсутністю чітко та системно обґрунтованих стратегій їхнього перекладу, 2) своєрідністю цих одиниць з позиції перекладознавства.

Мета дослідження – визначити специфіку перекладу корпоративних ЛО та ФО у спеціальному (корпоративному) дискурсі. Завдання: 1) уточнити дефініції основних теоретичних понять щодо корпоративного дискурсу; 2) класифікувати критерії «корпоративності»; 3) розглянути поетапно за цією класифікацією особливості перекладу згаданих ЛО та ФО.

У загальному підході до аналізу корпоративного дискурса спираємося на розвідки Т. Р. Ананко [1], які було адаптовано та уточнено з позиції перекладознавства. Під корпорацією розуміємо групу людей, юридично уповноважених діяти так, ніби вони становлять одну особу. Друга важлива ознака – корпорація існує переважно задля власного прибутку (у максимально широкому сенсі). Корпоративну лексику та фразеологію визначаємо як такі ЛО та ФО, що несуть у собі облігаторну семантику «корпоративності».

Критерії «корпоративності» можна класифікувати за типологічною моделлю [2]. Тоді маємо такі ознаки «корпоративності»: 1) ядерні (облігаторні+ інваріантні): співвіднесеність лексем та фразем із поняттям «корпорація», семантика домінування/субординації, партнерства/конкуренції; 2) периферійні

(облігаторні+варіативні): повна зрозумілість інформації тільки для членів корпорації/«напівпрозорість» (часткова зрозумілість) для широкого загалу; 3) факультативні (завжди варіативні) ознаки: етноспецифічність (мовна та позамовна), групова символічна маркованість (аж до рівня групової сакральності).

Така класифікація допомагає адекватно відтворювати вихідні тексти (далі ВТ) корпоративного дискурсу на різних етапах. На етапі аналізу оригінала ядерні критерії дозволяють окреслити та відмежувати корпоративний дискурс від суміжних дискурсів. Периферійні та факультативні ознаки дають змогу віднести певні ВТ до текстів 1) строго та 2) не строго корпоративної тематики. Перші відповідають переважно ядерним та периферійним критеріям, другі – критеріям факультативним. Також ядерні критерії прискорюють процес знаходження суто корпоративних ЛО та ФО у ВТ. Інші критерії допомагають відшукати такі ЛО та ФО у складніших випадках. При пошуку адекватних ресурсів у мові та культурі перекладу всі зазначені критерії допомагають знайти найадекватніші відповідники корпоративних мовних одиниць.

На наступному етапі перекладу запропонована класифікація критеріїв мотивує вибір таких відповідників, що є як найадекватнішими щодо вимог того чи того дискурсу та/або контексту. Так, наприклад, ядерні критерії дозволяють визначити належність спеціального (корпоративного) ВТ до наукових або учбових текстів, периферійні – до текстів, створених для «своїх» або «не своїх», факультативні – до текстів, що потребують на особливо нестандартний креативний підхід. На етапі створення самого тексту перекладу врахування периферійних та факультативних критеріїв збільшує кількість потенційних відповідників, а ядерні ознаки виключають найменш адекватні з них.

Таким чином, подана класифікація критеріїв може, на нашу думку, значно полегшити та прискорити процес перекладу корпоративних лексичних та фразеологічних одиниць у спеціальному (корпоративному) дискурсі.

Література

1. Ананко Т. Р. Англомовний корпоративний дискурс : автореф. дис. на

здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.04 – «Германські мови» / Т. Р. Ананко. – Харків, 2007. – 20 с.

2. Стиль автора и стиль перевода : учеб. пособие / [М. А. Новикова, О. Н. Лебедь, М. Ю. Лукинова и др.]. – К. : УМК ВО при Минвузе УССР, 1988. – 84 с.